

Nieuw perspectief

'In de islam worden juist vaak gewaagde vragen gesteld'

Hoe gaat de islam om met zelfkritiek? De komende jaren gaat Asghar Seyed Gohrab, hoogleraar Perzische en Iraanse Studies, met zijn team die vraag beantwoorden. Hun onderzoeksterrein bestrijkt islamologie, Perzisch, Turks en Arabisch, waarbij ingegaan wordt op een periode van duizend jaar in een gebied van de Balkan tot Bangladesh.

Seyed Gohrab: 'Vaak wordt gezegd dat de islam geen zelfreflectie kent. Dat is gewoon niet waar. In de islam worden juist vaak van binnenuit gewaagde vragen gesteld. Hoezo is God rechtvaardig? Waarom is er dan zoveel onrechtvaardigheid in de wereld?'

Al in de negende eeuw is de zelfkritiek zichtbaar. Volgens de "wijze krankzinnigen" was het tonen van uiterlijke vroomheid, bijvoorbeeld een lange

baard, hypocrisie. Zij schoren daarom al hun gezichtsharen af, dronken wijn en gingen soms zelfs naakt over straat. Zo wilden ze tonen dat vroomheid iets tussen henzelf en God was.

Die nadruk op de verinnerlijking van het geloof spreekt inmiddels heel veel mensen aan. Ik wil achterhalen hoe die aanvankelijk kritische ideeën het centrum van de islam hebben bereikt.'

Hoogleraar Asghar Seyed Gohrab ontving voor dit onderzoek een ERC Advanced Grant: een prestigieuze subsidie van de Europese Commissie van 2,5 miljoen euro.

'' Het is niet waar dat de islam geen zelfreflectie kent.

Lekker luisteren

Hoe zorg je dat een stad 'mooi' klinkt? Hoe leefden vrouwelijke spionnen? Is Joe Biden de nieuwe Franklin D. Roosevelt? Onze wetenschappers zijn regelmatig te gast in podcasts. Op ons Spotify-kanaal *Leiden University Faculty of Humanities* vind je ze allemaal.

Ga voor meer informatie naar universiteit leiden.nl/perspectief

Bijzondere muurgedichten

Overal in Leiden zijn de bekende muurgedichten te zien. In deze videoserie vertelt Tijmen Pronk, universitair docent Taalkunde, meer over de schriftsystemen van Leidse muurgedichten in bijvoorbeeld het Boeginees, Cyrillisch, Japans en Sanskriet.

Ga voor meer informatie naar universiteit leiden.nl/perspectief

Van kluis naar kussen

Wat ligt er in de kluis van de Universiteitsbibliotheek? In de online talkshow *Van Kluis naar Kussen* komen eeuwenoude boeken op tafel. Experts vertellen waarom zij juist dit exemplaar bijzonder vinden.

Ga voor meer informatie naar universiteit leiden.nl/perspectief

ONDERZOEK

Wat maakt ons onderzoek bijzonder?

Bahar Simsek deed onderzoek naar de vormgeving van de Koerdische identiteit

Bahar Simsek promoveerde in de Midden-Oostenstudies.

'Ik wilde achterhalen op wat voor manier films de Koerdische identiteit kunnen vormen. Daarom heb ik gekeken naar traditionele films, maar ook naar platforms als TikTok en YouTube. Daar wordt benadrukt dat mensen het recht hebben zich Koerdisch te voelen, maar tegelijkertijd wordt in veel video's gezegd hoe belangrijk vrede en democratie zijn.'

Ga voor meer informatie over deze onderzoeken naar universiteit leiden.nl/perspectief

Tessa de Zeeuw deed onderzoek naar de overeenkomst tussen rechtszaken en drama

Tessa de Zeeuw promoveerde in de Literatuurwetenschap.

'Toneelstukken en rechtszaken lijken op elkaar. In een rechtszaak heb je ook vaste rollen, zoals dader en slachtoffer. Als het de rechtbank niet lukt een duidelijk oordeel te vellen, neemt drama die rol soms over. Dat zie je heel duidelijk in de toneelstukken en film over Lucia de Berk. Zij wordt daar neergezet als een volledig onschuldig slachtoffer, terwijl het in werkelijkheid niet duidelijk is wat er precies is gebeurd.'

Wouter Linmans deed onderzoek naar het interbellum

Wouter Linmans promoveerde bij Geschiedenis.

'Het idee is lang geweest dat Nederland in mei 1940 volkomen verrast werd door de Duitse inval. Met mijn onderzoek toon ik aan dat dit beeld niet klopt. Van de vroege jaren twintig tot aan de Duitse inval hielden opiniemakers, politici, militairen en burgers zich bezig met de vraag of er een nieuwe grote oorlog zou komen. Ook in films en romans gaat het vaak over wapens die misschien ingezet zouden worden.'

Nieuwe technieken

'Ik leer mijn studenten digitaal onderzoek doen'

Bij onderzoek naar de Romeinse tijd denk je misschien niet meteen aan digitaal onderzoek. Toch is dat precies wat Liesbeth Claes doet. De universitair docent Oude Geschiedenis gebruikt computertechnieken om de circulatie van munten in kaart te brengen. Nu wordt het tijd dat studenten diezelfde digitale vaardigheden gaan ontwikkelen, vindt ze.

Claes: 'Munten horen bij de kleinste archeologische vondsten. Toch zijn er miljoenen van teruggevonden. In de Romeinse tijd waren munten een belangrijk communicatiemiddel. De afbeeldingen verwezen bijvoorbeeld naar grote overwinningen op het slagveld. Of ze lieten zien wie de nieuwe keizer werd. Ook hun materiaal en productiewijze leveren belangrijke gegevens op. Om dat immense aantal munten en de bijhorende gegevens te kunnen onderzoeken, zijn digitale databanken een perfect instrument.'

Ik leer ook mijn studenten werken met die databanken. De opgedane kennis kunnen ze vervolgens gebruiken wanneer ze hun eigen onderzoek opzetten naar muntvondsten. Maar ook als ze na hun afstuderen niets met geschiedenis gaan doen, komen digitale vaardigheden vaak goed van pas. We willen daarom graag een leerlijn ontwikkelen waarin studenten niet alleen kennismaken met specifieke programma's, maar ze ook digitaal vakjargon en digitale basisvaardigheden aanleren.'

In het vak van Liesbeth Claes leren studenten niet alleen grote onderzoeksvragen te stellen over het Romeinse muntmateriaal, ze mogen ook zelf aan de slag met databanken.

Beste lezer,

In deze uitgave van *In Perspectief* nemen we je mee in de bezigheden van medewerkers en studenten van de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden. Florence Fontaine bijvoorbeeld, die als student het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert. En Asghar Seyed Gohrab, die zelfreflectie in de islam over een periode van meer dan duizend jaar in kaart brengt. Ik wens je veel leesplezier.

Mark Rutgers
decaan

Ga voor een uitgebreidere versie van alle teksten naar universiteit leiden.nl/perspectief.

All texts of *In Perspective* are available in English at universiteit leiden.nl/perspective.

In Perspectief is een uitgave van de afdeling Communicatie & Marketing van de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden.

Meer informatie is te vinden op universiteit leiden.nl/perspectief. Reacties zijn welkom via communicatie@hum.leidenuniv.nl.

Volg ons op social media:

- LeidenHumanities
- LeidenHum
- LeidenHumanities
- /company/leidenhumanities
- Leiden University Faculty of Humanities

Deze kaart is gedrukt op ongestreken 100% post-consumer recycled papier met een FSC® Recycled certificering en het EU-Ecolabel.

Spreken zonder stotteren

Fluisterspraak zonder vertraging omzetten in de eigen normale stem. Dat is wat de app van de Leidse start-up Whispp doet met telefoon- en videogesprekken, zodat mensen met stemaandoeningen eenvoudiger kunnen bellen. De persoon aan de andere kant van de lijn heeft namelijk niet door dat je fluistert. Ook voor mensen die (hevig) stotteren biedt de app uitkomst, omdat zij ontspannener en vloeiender spreken wanneer zij fluisteren.

Ga voor meer informatie naar universiteitleiden.nl/perspectief

Waarom staat dit in het museum?

Leiden en Den Haag hebben veel musea. Ook de universiteit herbergt bijzondere voorwerpen en andere archieven. Maar waar komen alle tentoongestelde voorwerpen vandaan? En wie beslist er wat het waard is om bewaard of getoond te worden? In het onderzoeksprogramma *Museums, Collections and Society* onderzoeken wetenschappers en conservatoren hoe musea werken en hoe ze zich verhouden tot de samenleving.

Ga voor meer informatie naar universiteitleiden.nl/perspectief

Florence geeft advies aan het ministerie van Buitenlandse Zaken

'Ik bereid me voor op een carrière in een internationaal werkveld'

Hoe kunnen landen sterker uit de coronacrisis komen? Met die vraag houdt studente Florence Fontaine zich bezig. Ze neemt deel aan *PRINS*, een programma waarin studenten International Studies als consultants antwoord geven op vragen van opdrachtgevers.

Florence: 'Samen met dertien andere studenten doe ik een project voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. We verdiepen ons in het herstel van ontwikkelingslanden na de coronacrisis. Daarbij focussen we ons op de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

Iedereen doet zelf onderzoek, maar we hebben ook elk een eigen rol. Ik zorg er bijvoorbeeld voor dat alle teksten één geheel vormen en dat we aan

het einde van het project een video hebben. Uiteindelijk is het doel om een echt consultancyrapport op te leveren.

Het project is pittig. We moeten veel doen en het is niet altijd makkelijk om met zoveel verschillende mensen samen te werken, maar later wil ik in een internationaal werkveld aan de slag. Daar wordt dit van me verwacht. Op deze manier bouw ik daarvoor alvast vaardigheden op.'

Florence Fontaine is derdejaars studente International Studies.

Door *PRINS* leer ik mijn academische vaardigheden te vertalen naar de praktijk.

'Alles wat kan, moet dat ook?'

Robert Zwijnenberg, emeritus hoogleraar, in de film *Wij zijn Geesteswetenschappen*.

Bekijk de hele film op universiteitleiden.nl/we-are-humanities

Afgestudeerd en dan?

'Cultuur speelt een grote rol in de politiek en wereldeconomie'

Aisha Hassan kwam als baby uit Somalië naar Nederland. Van haar moeder kreeg ze haar interesse in politiek en ontwikkelingslanden mee. 'Haar verhalen hebben me altijd gefascineerd.'

'Ik heb gekozen voor een stage in Tanzania, een land dat al veel besproken was in mijn studie. Ik heb me daar onder meer beziggehouden met de problemen van commerciële instituten voor microfinanciering. Het is voor hen heel lastig geld van een lening aan een ondernemer terug te krijgen. In Tanzania wordt namelijk geen onderscheid gemaakt tussen werk en familie. Geld dat is bedoeld voor het bedrijf, wordt daarom regelmatig uitgegeven aan andere dingen, zoals begravenissen.

Ik vond dat zo interessant dat ik een master over ontwikkelingsproblemen heb gekozen. Daarnaast lag de focus op duurzaamheid. Als we het over mensen hebben, kunnen we de natuur niet links laten liggen. Ik merk dat dit soort onderwerpen niet worden aangekaart in de internationale arena. Daarom wil ik me er als onderzoeker in verdiepen.'

Aisha Hassan studeerde International Studies aan de Universiteit Leiden. Haar master volgde ze aan Wageningen University & Research.

Overal zijn connecties. Geschiedenis heeft impact op politiek, cultuur heeft weer impact op duurzaamheid, enzovoorts. Al die verbanden zijn belangrijk.

De gast uit het Rifgebergte

Op zijn sterfbed vertelt Ali nog één laatste keer over zijn leven. Zijn kleinzoon Khalid Mourigh luistert ernaar, gefascineerd maar ook vertwijfeld: waarom komt dit verhaal nooit aan bod als Nederlandse politici en media het over 'gastarbeiders', 'Marokkanen' of 'gelukszoekers' hebben?

Khalid Mourigh, *De gast uit het Rifgebergte* (2021)

Omringd door water

Nederland telt een achttal echte eilanden, of negen als 'Rottum' (Rottumeroog en Rottumerplaat) voor twee wordt gerekend. Daarnaast zijn er zeventien voormalige eilanden, waar de sfeer van vroeger nog voelbaar is. Jan Bank en Doeko Bosscher, fervente eilandliefebbers, onderzoeken de geschiedenis van alle 25 (ooit) geheel door water omringde stukjes Nederland en peilen ook het heden.

Jan Bank en Doeko Bosscher, *Omringd door water* (2021).

PUBLICATIES

Spaans toneel voor Nederlands publiek

Niemand zal ontkennen dat Joost van den Vondel de grootste toneeldichter van de zeventiende eeuw is geweest, maar de publieksprijs ging naar andere toneelschrijvers. In *Spaans toneel voor Nederlands publiek* belichten Olga van Marion en Frans Blom de populariteit van Spaanse toneelschrijvers in de zeventiende eeuw.

Olga van Marion en Frans Blom, *Spaans toneel voor Nederlands publiek* (2021)